

Izhaja vsak četrtek,
Velja s poštnino vred in
v Mariboru s pošiljanjem
na dom
na celo leto . 3 fl.
" pol leta . 1 fl. 50 k.
" 1/4 . — fl. 80 k.
Brez pošiljanja na dom
za celo leto . 2 fl. 50 k.
" pol leta . 1 fl. 30 k.
" 1/4 . — fl. 70 k.
Posamezni listi se dobijo
pri knjigarju Novaku na
velikem trgu za 5 k.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

Podučiven list za slovensko ljudstvo.

Naročnino sprejema vred-
ništvo v Mariboru.

Rokopisi se ne vračajo,
neplačani listi ne
prijemajo.

Oznani se prijemajo in
plača se za navadno vrstico
če se oznanilo natisne en-
krat, 10 kr., če dvakrat,
15 kr., če trikrat 20 kr.,
in vsakokrat za kolek 30 k.

"Poduk v gospodarstvu bogati deželo."

Štv. 47.

V Mariboru 24. novembra 1870.

Tečaj IV.

Politika priročna in odročna.

I.

"Slov. Gospodar" še nič ni omenil, kako nekteri sloven-
ski narodnjaki v naj novejšem času mislijo, da bi se Slo-
vencev nevarnosti rešili, vtopiti se v veliko Nemčijo, po kateri
se mnogim avstrijskim Nemcem, pa tudi slovenskim odpad-
nikom, nemčurjem, sline cedijo. Sprožil je zares narodno
misel "Slov. Narod" v št. 152. priporoča "jugoslovensko
skupino", to je: samostalno zedinjenje Hrvatov, Dalma-
tincev, Graničarjev in — Slovencev, kakor tudi Čehi hoté
združeni biti v nekdanjem Českem kraljestvu, ki je nekdanj
obsegalo vse, sedaj po Pemslem, Moravskem in Silešskem
razdeljeni česki narod. — Komur je narodnost več, nego
dobra volja pri glažku vinca, mora pritrditi, da je razglašena
po "Sl. Nar." misel zdrava, visokega političkega pomena.

Hrvatom, kolikor še jih namreč iz sebičnosti ni zadu-
šilo prave, narodne ideje, ni treha dokazovati, da jim ta
jugoslovanska zveza mnogo bolj ugaja, nego sedanja zveza
z Madjari. Imajo namreč Hrvatje od cesarja podpisano pi-
smo, da se ne povrne več zveza z Ogrji, kakoršna je bila
pred letom 48., ampak da je trojedna kraljevina čisto samo-
stalna, le da ima istega kralja Ogerskega tudi za svojega
kralja, in da z Ogrji vred uravnava le tiste stvari, ki zade-
vajo ednako ednega kot drugega, namreč denarstvene in
kupčijske zadeve za oboje kraljestvo. Hrvatje so se tudi od
neugodne pogodbe leta 1868 dovolj prepričali, da trojedna
kraljevina v tako tesni zvezi z Ogrji, kakoršna je sedanja,
prav dhati ne more. In slednjič mora našim hrvaškim so-
sedom mnogo na tem biti, ali smo Slovenci z njimi in proti
veliki Nemčiji, ali ne. — Prva stopinja do "jugoslovanske
skupine" bila bi zedinjena Slovenija, ktera bi potem pogodbe
določila zvezi z brati Hrvati.

To so tedaj političke misli narodnjakov, katerim je mar
za našo prihodnost, za naš narodni obstanek v prihodnosti;
in reči moramo, da tudi mi le v taki zvezi dovoljno poročstvo
vidimo, rešiti se narodnega propada. Od kar se Nemštvo
tako nagloma razvija in političsko zedinja, ne bo več — tega
smo celo prepričani — mnogo vprašanja o nas Slovencih v
Avstriji, ampak le še o Hrvatih in sploh Jugoslovanih, in da
mi Slovenci sami čisto nič ne moremo odločiti, ali še živimo
kot slovenski narod, ali se pa izgubimo v nemškem na-
valu. Že zdaj po decemberski ustavi, ki je potisnola Nem-
cem žezlo nad nas, smo zgubili, vsaj na Štirslem, skoraj
vso narodno pravico v šolah, v kancelijah je itak nikoli še
nismo imeli! Le 20—30 let še tako naprej, in Slovencev
najdeš le še na kmetih po polju in po gorah! Ako se toraj
ne naslonimo na krepkeje deblo jugoslovanskih bratov in ne
dobimo narodne gosposke, si tudi narodnega življenja
rešiti ne moremo. Zeleti je, in zato te vrstice pišemo, da
bi Slovenci začeli prav resno o teh rečeh misliti, in te misli
med seboj širiti.

Pa kdo za Boga bo Slovence prebudil, da začne enkrat
o sebi in svoji osodi misliti? V mariborskem okraju — da
le samo o njem govorimo — najdeš komaj tu in tam enega
naših slovenskih listov, sicer ljudje srkajo vso političsko mo-
drost iz nemških novih, ki podajajo slovenskim rojakom dan
na dan toliko omotice, da se ne zavedó, kaj da so, in kde
da jih prav za prav črevelj žuli. In kar je še hujše, je to,

da najdeš tu cele fare, kjer ljudje čiste slovenske besede
več ne umejo, in toraj tudi slovenskih pisem brati ne znajo.
Kako tedaj temu v narodnem oziru toliko zanemarjenemu
kraju do živega priti, kako zaslepljenim, duševno zaspanim
oči odpreti? To so vprašanja priročne naše politike,
o kateri hočemo v prihodnje svoje misli odkriti.

Z bojišča.

Kaj se zdaj prav za prav godi na bojišču, se ne more
nič gotovega zvedeti. Misli se da se obe stranki zbirate in
pripravljate k zadnjemu določivnemu udaru. Med tem pri-
pravljanjem so se začeli v novic pogovori zastran pomirja.
Angleški poročnik je prišel z novimi mirovnimi nasveti v
Versailles. Po teh nasvetih bi Francoska plačala vojno od-
škodnino, mejne trdnjave bi se naj podrle, Elzasija in Lot-
ringija pa bi postale nevtralne in vevlasti bi prevzele ga-
rancijo, da Francoska te pogoje zvesto izpolni.

Nadvojvda Meklenburg-Sverin-ski je 17. t. m. pri Ba-
con-u in Dreux-u Francoze nazaj vrgel in Dreux po kratki
bitvi vzel in obsel. Dalje so bili Francozi do Le Mans na-
zaj vrženi. Na to zmago so bili Prusi strašno ponosni, zdaj
se je vendar pokazalo, da so pri Dreux premagali samo neki
oddelek francoske armade, in da so ravno po tej zmagi bili
goljufani, ker so se ravno pod zaščitom teh malih bitev zdru-
žile francoske armade, kakor je bilo odločeno. Zdaj spet
praski časniki hočejo dokazati, da bode vsa francosko-loir-
ska armada v kratkem popolnoma obdana, in da se ji bode
tako godilo, kakor Mak-Mahonovi armadi pri Sedanu, in da
bo tedaj vojska celo končana.

Res je, da je še loirska armada edina, na katero stavijo
Francozi še vse zaupanje, in o kateri mislijo, da bode prišla
Parizu na pomoč. Če bi tedaj ta armada tudi popolnoma
pobita bila, bi morali Francozi vendar mir delati pod vsako
pogodbo.

Francoska vlada je generalu Perinu zapovedala, da
mora z Lissagaray-jem v 20 dnovih v Toulonski okolici zbrati
armado, ki bode imela 60.000 mož, in je za to odločila 4
milijone frankov. Vlada je tudi zapovedala, da se vojakom
mora spraviti topla zimska obleka, posebno iz kožuhovine.

Gospodarske stvari.

Pojasnila

postave gledé povzdige reje goveje živine.

(Konec.)

K §. 24. a, b c.

O darilih (premiyah) za živino.

Ono plemno živinče je največ vredno, ki ima naj boljše
lastnosti in imamo od nje največ užitka, plačuje nam obresti
istine, stroške za krmo, rejo itd. takisto, da imamo od take
živali, ali mleko, meso, tolšo ali jo pa rabimo za vprego.

Plemna žival pa mora svoje izvrstne lastnosti tudi za-
rodu zapustiti. To se pa dá le spoznati, ako se razstavi in
primerja s kravo ali bikom tudi tele. Na samih kravah ali